

Forskningsprogram civilt försvar 2025–26

FOI:s Forskningsprogram civilt försvar är ett sammanhållet forskningsprogram för det civila försvarets behov. Forskningen bedrivs inom sex tematiska områden: Befolkningsskydd, Försörjningsberedskap och ekonomiskt försvar, Psykologiskt försvar och försvarsvilja, Samhällets funktionalitet under höjd beredskap och krig, Civilt försvar som sammanhängande system, samt Civilt stöd till militärt försvar och civil-militär samverkan.

FORSKNINGSPROGRAM CIVILT FÖRSVAR etablerades under 2024 genom ett nytt regeringsanslag. Programmet bidrar till att tillgodose de civila aktörernas samlade kunskapsbehov, från central till lokal nivå. Genom satsningen skapas en basplatta som bygger broar mellan olika ansvarsområden. Med fokus på långsiktighet, vetenskaplighet och användbarhet, bidrar programmet till en kunskapsbaserad och sammanhållen utveckling av totalförsvaret. Vidare stärks FOI:s roll som en nationell integritetskritisk kunskapsresurs för det civila försvaret, dels för långsiktig kunskapsutveckling och kunskapsförvaltning, dels för snabb kunskapsavtappning vid uppkomna omvärldsförändringar och krissituationer, ytterst krig.

BEFOLKNINGSSKYDD

Forskningen om befolkningsskydd fokuserar på konsekvenser av den vapentechniska utvecklingen för skyddet av civilbefolkningen samt hantering av masskadeutfall. Kriget i Ukraina illustrerar behovet av att betrakta befolkningsskyddet som ett komplext system som kravställs av den militära kontexten. (Se vidare FOI Memo: 9238)

FÖRSÖRJNINGSBEREDSKAP OCH EKONOMISKT FÖRSVAR

En god försörjningsberedskap och samhällsekonomins stabilitet utgör avgörande förutsättningar för hela totalförsvaret. Forskning bedrivs både om hoten och möjliga åtgärder för att hantera hoten, med olika tidsperspektiv och med hänsyn till relaterad policyutveckling inom EU och Nato. (Se vidare FOI Memo: 9239)

PSYKOLOGISKT FÖRSVAR OCH FÖRSVARSVILJA

Psykologiskt försvar omfattar samhällets strävan efter motståndskraft i totalförsvarets kognitiva dimension. Forskningen bidrar med kunskap som ger samhällets aktörer stöd och möjlighet till att utveckla sina verksamheter för ett effektivt och rättssäkert totalförsvaret. (Se vidare FOI Memo: 9240)

CIVILT FÖRSVAR SOM SAMMANHÄNGANDE SYSTEM

Forskningen undersöker hur det civila försvaret kan utvecklas på ett ändamålsenligt och resurseffektivt sätt. Verksamheten präglas av mångvetenskaplighet och systemtänkande och det civila försvaret studeras i samspel med den fredstida krisberedskapen och det militära försvaret inom ramen för det sammanhängande totalförsvaret. (Se vidare FOI Memo: 9241)

SAMHÄLLETS FUNKTIONALITET UNDER HÖJD BEREDSKAP OCH KRIG

Ett av det civila försvarets delmål är att säkerställa de viktigaste samhällsfunktionerna. Under 2026 initieras forskning med fokus på att utveckla övergripande skyddsstrategier för samhällets funktionalitet. Forskningen spänner över hela FOI:s kompetensbredd, med hot- och skyddsforskning baserat på såväl samhälls- som militärtekniska vetenskaper. (Se vidare FOI Memo: 9242)

CIVILT STÖD TILL MILITÄRT FÖRSVAR OCH CIVIL-MILITÄR SAMVERKAN

Ett av målen för det civila försvaret är att inom ramen för Natos kollektiva försvar och uppgifter i övrigt, bidra till det militära försvarets förmåga. Under 2026 sätts detta tematiska forskningsområde som bland annat ska fokusera på civil-militära beroenden och beredskaps-hänsyn i samhällsplaneringen.

